

Triodos Investment Management

Consultatiereactie

Aan Ministerie van Infrastructuur & Waterstaat
Datum 16 januari 2024
Onderwerp Reactie van Triodos Groenfonds op de 'Beleidsmatige wijziging regeling groenprojecten 2022'

Geachte heer, mevrouw,

Langs deze weg willen we als Triodos Groenfonds graag gebruik maken van de gelegenheid om te reageren op de in consultatie gebrachte beleidsmatige wijziging van de Regeling groenprojecten ("RGP") 2022. Hoewel wij verbeteringen aan de RGP die bijdragen aan het versnellen van de duurzame transitie verwelkomen, maken wij ons grote zorgen over de op dit moment voorgestelde wijzigingen.

De RGP is een overheidsregeling die duurzaamheidscriteria verbindt met financiering en daarmee goed is gepositioneerd op de uitvoering van het Klimaatakkoord en de Europese Green Deal. Het is een efficiënte regeling: met iedere euro die de overheid besteedt aan de Groenregeling wordt door private partijen tussen de 29 en 34 euro gefinancierd aan duurzame projecten, zo blijkt uit de evaluatie van de regeling door de RVO. Daarmee is de regeling een effectieve manier om de verduurzaming van Nederland te versnellen.

Ook is de milieuwinst van de regeling uitgedrukt in euro's (€ 263 – 303 miljoen) ongeveer tien keer groter dan de maatschappelijke kosten (€ 30 miljoen). Daarnaast dragen al deze projecten in directe zin bij aan de opgaves rond CO₂- en stikstofreductie en faciliteert de regeling investeringen in een breed scala aan sectoren (o.a. van duurzame energieopwekking en duurzame bouw tot circulariteit en (biologische) landbouw).

Door de voorgestelde aanscherping van de criteria voorgesteld voor groenprojecten, komen aanzienlijk minder projecten in aanmerking voor groenfinanciering. De groenbanken, de groenfondsen en de NVB maken zich ernstig zorgen over de haalbaarheid van de voorgenomen criteria, en de gevolgen daarvan op het functioneren van de regeling.

Hieronder vindt u per voorgestelde wijziging onze reactie.

Artikel 1

A

Windturbines

De voorgestelde aanscherpingen voor windenergie zijn onduidelijk en differentiëren niet voldoende naar soort of grootte van onderliggende projecten. Het is bijvoorbeeld onmogelijk om kleinschalige lokale windturbines te vergelijken met een windpark op zee. Mede om die reden is het onduidelijk hoe leveranciers aan dienen te tonen dat in een ontwerp meer rekening is gehouden met circulariteit en wat de ondergrens hierbij is. Daarnaast zien wij ook mogelijkheden om bestaande windparken te verbeteren, capaciteit te verhogen en/of levensduur te verlengen. Hiermee zijn eveneens belangrijke investeringen gemoeid, maar het is onduidelijk in hoeverre deze voor een groenverklaring in aanmerking komen.

B

Fotovoltaïsche panelen

Wij maken ons tevens zorgen over de praktische uitvoerbaarheid van de aangescherpte eisen voor zonnepanelen. In de toelichting bij de voorgestelde regeling staat terecht dat 'blijkt dat het aanbod van zonnepanelen dat aan de in de regeling opgenomen circulaire eis kan voldoen nog zeer beperkt is. Dit leidt ertoe dat zonder wijziging van de regeling het aantal groenverklaringen in deze categorie veel lager zal uitvallen dan ten tijde van het opstellen van de regeling werd ingeschat.' Het idee om voor een bepaalde tijd (bijvoorbeeld tot en met 31 december 2025) te werken met een 'tussencategorie' kunnen wij ons daarom goed voorstellen, alleen geldt *inhoudelijk* voor de cumulatieve eisen uit dat voorgestelde tweede lid dat deze helaas niet realistisch zijn om nu al toe te kunnen passen.

Wij onderschrijven het belang van innovatie dat door de groenregeling gestimuleerd dient te worden, maar de aanpassingen schieten het beoogde doel voorbij. Wij zien zo goed als geen projectaanvragen in de categorie fotovoltaïsche cellen/panelen waarbij aan de nieuw voorgestelde productgarantie in combinatie met de vermogensgarantie voldaan wordt. Deze panelen zijn er wel, maar niet in voldoende mate beschikbaar voor commerciële projecten. Volgens TU Delft is het ook niet te verwachten dat dit in de komende 3 tot 5 jaar snel zal veranderen. Vanwege het beperkte aanbod zullen deze panelen voorlopig nog erg prijzig blijven, waardoor de financiële risico's voor investeerders te hoog zijn. Overigens financiert Triodos Groenfonds al voornamelijk innovatieve kleinschalige zonne-energieprojecten, waarbij ingezet wordt op bijvoorbeeld duaal grondgebruik, lokale distributie en gemeenschappelijk eigendom.

Toekomst Groenregeling

Om aangemerkt te worden als groen beleggingsproduct, dienen groenfondsen voor ten minste 70% te investeren in projecten met een groenverklaring. De aanscherping van de criteria kan er toe leiden dat fondsen onvoldoende groen verklaarde projecten kunnen vinden die in aanmerking komen voor financiering en daarmee hun status als groenbelegging kunnen verliezen. Daarnaast zou een verlies van de status van groenbelegging juist leiden tot een uitstroom van particuliere gelden waardoor de private sector minder kan bijdragen aan verduurzaming van de samenleving en financieringsmogelijkheden voor het midden- en kleinbedrijf versoberd worden. Ook de nieuwe sectoren uit de RGP 2022 sluiten onvoldoende aan bij wat groenbanken en -fondsen kunnen financieren. Deze sectoren kunnen de verwachte afname in de categorieën wind en zon daarom niet opvangen. Een onderbenutting van het budget van de Groenregeling is daarmee een reële dreiging.

De Groenregeling heeft als functie om de duurzame transitie te versnellen door financiering van innovatieve oplossingen te stimuleren. In die zin zijn wij er ook voor dat de regeling regelmatig wordt geëvalueerd en waar nodig verbeterd. Echter, verbeteringen moeten dan wel realistisch en haalbaar zijn en daadwerkelijk ten goede bijdragen aan de klimaattransitie. De huidige voorgenomen wijzigingen doen helaas het tegenovergestelde.

We vertrouwen erop dat het ministerie de benoemde uitdagingen herkent en het nodige zal doen om de Groenregeling te continueren op zo'n manier dat de effectiviteit van de regeling niet tekort wordt gedaan.

Met vriendelijke groet,

Willy Bulsink
Fondsmanager Triodos Groenfonds